

Nemzeti Múzeum Hírlapontala
Budapest
M. Múzeum

Budafok, 1935 április hó 6-án.

X. évfolyam. 14. szám

Budafok és Vidéke

Megjelenik minden szombaton.

Előfizetési ár 1 évre 6 P.
Egyes szám ára 12 fillér.

Albertfalva, Budatétény, Nagytétény,
Budaörs, Törökbálint
társadalmi és politikai híradója

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budafok, Plébánia-u. 2.
Szerkesztésért és kiadásért
felelős: Poós Rezső.

II. Rákóczi Ferenc

Legendás magyar. Életéről tárogatók sirnak és lantok zenének szépséges dalokat. Közszereplése emlékében is folyton ható történelmi erő.

Börtön és fejedelmi szék, gazdag kincsek és kegyelemkenyér, diadalok és véres vesztett csaták, nép bálványozása és hontalan bolyongás: része volt az élet minden bőségében és megkóstolta minden szenvedését. De emberi nagysága fölöztük áll. Istenbe vetett mély-séges szent hitével egyképen fogadta a sors öklözését és jutalmait, nem volt csak hamleti sip, olyan hangot adni, milyent a végzet billeget. A nagy fejedelem, — aki pályája delelőjén volt, az maradt a számkivetésben is, a lengyel pusztákon, a párizsi megaláztatások közt és a Magyarok utcájában, messze a Márvány-tenger partján, Rodostóban, melynek nevéből Bercesényi anagrammja „Ostorod“-at csinált és Mikes azt füzte hozzá: Ex Turcia nulla redemptio.

Mi üzte, hajtotta kora gyerekségtől, pompán és gyáson át, még holta után sem hagyva nyugtot néki?

A kassai kripta magyar titkokat hirdet és üzenetét megérti magyar, német, tót és ruthén egyaránt. Láttunk sirjánál szepesi szászokat sirni, akik ökölbe szorított kezekkel fenyegettek a cseh tábornok bronz szobra felé, amely a dóm rácszott ablakai előtt disztelenkedik immár tiz esztendő óta.

Nagy történelmi igazság hordozója volt életében és kibeszélője poraiban: a Kárpátok medencéje azoké, akik itt ezer éven át történelmet csináltak és egyedül voltak teljes megértői és védelmezői annak a szerepnek, melyet betölteni ez a földdarab és rajta a magyarság Európa történetében rendeltetett.

Nyitott nyugati határán át egy másik nemzet is bejutott a Duna-völgyébe s ezen minőségében szintén jogot formált magának, hogy Kelet és Nyu-

Választás után

Gömbös Gyulát nem érte csalódás. A józan, öntudatos magyar nép nagy tömegei, vagyoni, társadalmi, felekezeti különbség nélkül, fölüeny győzelemre vitték zászlaját. A nyíltan és titkosan szavazó kerületekben egyaránt mellette nyilatkozott meg a nemzet félreérthetetlen akarata.

A nagy választási győzelem azonban csak az első nagy lépés azon az uton, melyen a nemzet megindult, a sóvárgott jobb jövő felé. A nép bizalmát a kormányzatnak tettekre kell felváltani. A parlament zavartalan működése biztosíva van, a reformmunka megindulhat.

Kezdődjék tehát végre az új magyar élet, mely megélhetést, boldogulást, külső és belső jólétet kínál minden magyar számára.

A Pestkörnyéki választó kerületben a szavazatok összeszámolását csütörtök délután fejezte be a választási bizottság, ami után nyomban megtörtént a választás eredményének megállapítása. E szerint a kerület öt mandátuma így oszlik meg a pártok közt: a nemzeti egység pártja kapott 2 mandátumot, a szociáldemokrata párt egy, a demokrata ellenzék egy és a ker. gazdasági párt ugyancsak egy mandátumot. Az 1931. évi választások eredménye

annyiból különbözött a mostanítól, hogy akkor a három polgári párt 1—1 mandátumával szemben a szociáldemokrata párt két mandátumot kapott.

A választás eredménye általános megnyugvást keltett mindenfelé. Különösen örömet keltett az a hír, hogy a szociáldemokrata párt egyik mandátumot elvesztette. Budafokon összesen 6444 szavazatot adtak le. Ebből a szociáldemokrata párttra esett az I. körzetben 801, a másodikban 682, a harmadikban 684, a negyedikben 296, az ötödikben 477, összesen 2940 (45.5%). A nyilaskezes párttra esett ugyanazon sorrendben 21, 18, 49, 45, 47, összesen 180 (2.8%), demokrata párttra 100, 86, 147, 81, 63, összesen 477 (7.4%), a keresztény gazdasági párttra 182, 80, 219, 205, 323, összesen 1009 (15.6%), N. E. P.-ra 415, 198, 348, 395, 352, összesen 1708 (26.5%), érvénytelen szavazat: 31, 25, 24, 35, 14, összesen 130 (2.2%).

Törökbálinton Marastoni László (NEP) 3665 szavazattal győzött gróf Széchenyi Miklós 2528 szavazatával szemben.

Dunavescén pótválasztás lesz Törley Bálint (NEP) és Dénes István (földmunkás párt) közt.

Dr. Czermann Antal üdvözlése.

A móri választó kerület mandátumát a Nemzeti Egység Pártjának hivatalos jelöltje dr. Czermann Antal miniszteri tanácsos nyerte el egyhangú választással.

E mögött a hivatalos ténymegállapítás mögött egy megható, belső lelki kapcsolat rejti, mely a választó kerület egész polgárságát új országgyűlési képviselőjével összefűzi. Dr. Czermann Antal nem ígéretekkel jelent meg választói között, hanem hosszú évek önzetlen, lelkes munkájáért nyerte el tőlük most jutalmát. Alkotó köztevékenységének Budafok mellett Mór és vidéke volt második fészkhelye. Csak akik ezt tudják, értik meg, hogy miért volt választási körutja községről községre diadalmenet és ünneplés sorozata. A nép hálás, ragaszkodó szeretete szerzte meg számára a megbízó levelet

és ezzel képviselő és kerülete közt egy hosszúnak ígérkező nász köttetett. A választás előestéjén Záborszky Nándor polgármester vezetésével városunk több előkelősége utazott Móra az új honatya üdvözlésére. Az esti banketten és másnap, a mandátum átnyújtásakor szemtanui lehettek annak az őszinte szeretetnek, mellyel dr. Czermann Antalt az egész lakosság, annak fiatalja, öregje körülvette.

Budafok társadalma dr. Czermann Antal itteni érdemeit számon tartja s az iránta való szeretetben versenyre kel választóiival. Országgyűlési képviselővé történt megválasztását alkalmul akarja felhasználni arra, hogy háliájának és ragaszkodásának impozáns kifejezést adjon. A rendező bizottság úgy határozott, hogy dr. Czermann Antal ünneplése

feleit felemelkedni, mint a Tátra fenyőszálát és porba zuhanni saját zászlaját. A történelmi erők kifürkészhetetlen utja kívánta így: tragikus elbukása évszázadok új életét hozta az eszmének, melyet képviselt s amely kataklizmákon át halad a kifejlődés felé.

egy diszvacsorán történjék és pedig arra tekintettel, hogy alkotásai közül a KIE áll szívéhez legközelebb, a KIE-vel közösen rendezendő vacsorán, amely tervhez az egyesület nagy örömmel csatlakozott. Könnyű volt ezek után a terminusban megállapodni. Magától kínálkozott a megoldás: a KIE április havi, — e szezonban utolsó — társadalmi vacsoráján fogja Budafok társadalma dr. Czermann Antalnak hódolatát bemutatni. Az ünnepi felkészítőt Poós Rezső apátplébános mondja, Záborszky Nándor polgármester a város közönségének nevében, Bathó Kálmán a NEP nevében üdvözlő az ünnepeltet, majd a KIE és egyéb egyesületek szónokai teszik teljessé a demonstrációt.

A vacsora szerdán, április 10-én este 8 órakor lesz a KIE színházában. A hölgyeket is szeretettel várja a rendezőség.

Készülünk az OTI választásokra

Az Országos Társadalombiztosító Intézet közgyűlésének és kerületi választmányainak tagjait április 14-én és 15-én választják. A szavazási igazolványokat már kikézbcsítették, aki nem kapta meg, jogorvoslattal már nem élhet — mert annak határideje 3-án lejárt — és így ezuttal szavazati jogát nem gyakorolhatja.

Az érdekképviselők az egész vonalon blokkokat alakítottak és így megszervezve indulnak a harcba, a Magyar Munkások Nemzeti Blockja pedig a hazafias gondolkozásu munkás- és munkáltató szervezeteket igyekszik egy táborba tömöríteni a baloldali próbálkozások visszaverésére.

Budafokon igen lanyhán folyik a felkészülés a választásokra, csak aztán ne legyen megint késő bánat a következménye! A hátralevő hét alatt még sokat lehet végezni!

Jövő vasárnap és hétfőn mindenki adja le szavazatát és a keresztény, hazafias irányzatot segítse vele győzelemre.

Kultürest

Április hó 2-án tartott népművelési estünk a családvédelmet szolgáltatta. Előadást dr. Poós Miklós tartott „A család válsága számokban“ címmel. Komoly, szép és tartalmas fejtegetéseiben azonban nem csak száraz statisztikát adott, hanem rámutatott arra is, ami a számok mögött van: a meztelen életre, az anyagi és erkölcsi okokra, bajokra, melyek kívülről hatnak a családra s mégis belső összeomlást idéznek föl annak életében. A családi élet válsága betegsége a társadalomnak, betegsége

a nemzeti életnek s veszélye a jövőnek. Foglalkozni, törődni kell vele mindenkinek, de elsősorban azoknak, akiknek módjuk és hatalmuk van a gyógyításhoz, a betegség visszafejlesztéséhez. Tanuljunk a történelemből, gondoljunk arra, hogy az erkölcs lazulása, leromlása nálunknál nagyobb, hatalmasabb népeket is pusztulásba, megsemmisülésbe döntött. Egyetértő, nagy tetszés kísérte a sok tudással átszőtt, meggyőző, szép előadást.

A kisérő műsort a Kongregációs ifjúság szolgáltatta. A komoly és mégis élvezetes, gyönyörkötető szavalt, zene és énekszámokban, valamint egy hangulatos színjáték előadásában Pájer Imre, Barnabás Ilonka, Krejcsovics Ilonka, Haász István, Kabdebó Mária, Csernák Mária, Bosnyákovits Sándor és Koschner Norbert működtek közre. Nagy hatást érték el, sok megérdemelt tapsot arattak.

Április hó -8 án, hétfőn Rákóczi estét rendez a népművelési bizottság, a nagy fejedelem halálának 200-ik évfordulója alkalmából. Ünnepi beszédet Soós Aladár polgári iskolai igazgató mond, a szavalt, ének, zene és táncszámokból álló kisérő műsorban pedig a honvédelmi miniszterium regősei, a helybeli Zeneegyesület zenekara és a polgári leányiskola tanulói működnek közre. Magas színvonalu, művészileg kiválóan értékes, szép és hazafias emlékezésben lesz részünk, melyre a belépés ezuttal díjtalan. Hozzon el oda magyar szíve és magyar lelke mindenkit.

Törley pezsgő

A magyar király tengeri hajóhada a középkorban

(Mult számunkban ismertettük dr. Miklóssy Zoltán érdekes történelmi munkáját, amely fenti címen most jelent meg a könyvpiacra. Egyik fejezetét alább közöljük.)

Hajóállomány.

A magyar király hajóhadában sokféle hajóval találkozunk már a középkorban is, melyekről szintén meg kell pár szóval emlékeznünk.

A hajókat evezővel, vagy vitorlával hajtották és a hajtóerő alkalmazásának módja szerint evezős, vagy vitorlás hajókról fogunk írni. A gyakorlatban azonban ezt úgy kell értenünk, hogy az evezős hajót többnyire evezővel, a vitorlás hajót pedig lehetőleg vitorlával hajtották és ehhez képest az evezős hajókat vitorlázattal, a vitorlásokat pedig evezőkkel is fel szokták szerelni. Különben még vitorla is kétféle volt, ugymint a háromszögletes u. n. latin vitorla és a négyszögletes u. n. dalmát vitorla.

A magyar király hajóhadában különben a következő hajófajták fordulnak elő a középkorban:

Barca, magyarosan: bárka. Kiseb vitorlás hajó volt, melyet teherszállításra, utazásra használtak. Továbbá a

Barciusus, olaszul: **barchetta**, a kisebb bárka neve.

Rákóczi emlékünnepek.

A Budapesten tartandó országos Rákóczi emlék ünnephez csatlakozva, Budafok közönsége is méltón megüli a nagy fejedelem halálának 200 ik évfordulóját.

Az évforduló napján, hétfőn április 8 án délelőtt 9 órakor a plébánia templomban tartandó ünnepélyes istentiszteleten a Város vezetősége és képviselőtestülete, az összes hatóságok hivatalok és iskolák résztvesznek.

Este 7 órakor a város képviselőtestülete diszközgyűlést tart, melyen Poós Rezső apátplebános mond ünnepi beszédet.

Az iskolák külön ünnepségekben hódolnak Rákóczi Ferenc dicső emlékének, az iskolán kívüli népművelőbizottság pedig külön Rákóczi-estet iktatott kultureladása sorozatába.

Shvoy Lajos megyéspüspök elrendelte, hogy a főhatósága alá tartozó iskolákban ünnepség tartassék, melyben Rákóczi nagyságát és hazaszeretét kell az ifjúság elé állítani annak kiemeléseivel, hogy nagyságának termőtalaja vallásos lelkülete volt.

A fejedelem halála.

Hüségese és önkéntes kisérője végig a számkivetés hosszú keserves útjain, Mikes Kelemen feljegyezte és megörökítette számunkra a fejedelem utolsó óráit. 1735. március 25-ről keltezett levelében számol be először ura betegségéről. „A ki is természet szerint mindenkor piros lévén, úgy elsárgult, valalamintha sáfránnyal kenték volna. Már két naptól fogvást nagy gyöngeséget érez — szüntelen való hideglelés van rajta — „Ma innep lévén, fejlőtözött és a nagy misét meghallgatta“... „Édes néném, kérjük az Istent, hogy tartsa

meg azt a nagy embert, akit az ellen-ségei is nagyoknak tartanak“.

A következő levél már haláláról ad hírt.

„Rodostó, 8. Aprilis, 1735. A mitől tartottunk, abban már benne vagyunk. Az Isten árvására téve bennünket, és kivéve ma közüllünk a mi édes urunkot és atyánkot, három óra után reggel. Ma magypéntek lévén, mind a mennyei, mind a földi atyáinknak halálokat kell siratnunk. Az Isten mára halasztotta halálát urunknak azért, hogy megszentelje halálának áldozatját annak érdemével, a ki ma megholt érettünk. A micsoda életet élt és a micsoda halála volt, niszem, hogy megmondották neki: „Ma velem lesz a paradicsomban!“.

Hullassuk bővséggel könnyeinket, mert a keserűségnek ködje való-ságosan ránk szállott. De ne azt a jó atyánkot sirassuk, mert őtet az Isten annyi szenvedései után a menynevei lakodalomban vitte, a hol a gyönyörűségnek és az öröme-k pohárából itatja, hanem mi magunkot sirassuk, kik nagy árvaságra jutottunk. Ki sem lehet mondani, micsoda nagy sirás és keserűség vagyok itt miközöttünk, még csak a legalábbvalón is. Itéld el, ha lehet, micsoda állapotban írom ezt a levelet. De mivel tudom, hogy örömet kívánnád tudni, mint esett szegénynek halála, mind téntával, mind könyhullatásaimmal leírom, ha szinte az által megszaporítom is keserűségemet.

Ugy tetszik, hogy az utolsó levelemet az elmúlt holnapnak 25-dik napján írtam vala. Azután szegény mind nagy bágyadságokat érzett. Igen keveset, de másként mindent a szokás szerint vitt végben. Abban a gyengeségben is az esztergában dolgozott első ápriliséig. Az nap pedig a hideg erősen jött reá, és annál inkább meggyengítette. Másnap jobbacskán volt. Virágvasárnap a gyen-

geség miatt nem mehetett a templomban, hanem a közel való házból hallgatta a misét. A mise után a mely pap oda vitte neki a szentelt ágat, térden állva vette el kezéből, mondván, hogy talán több ágat nem fog venni. Hetfűn jobbacskán volt, kedden hasonlóképen, még a dohánt is megkivánta és dohányozott. De azt csudálta mindenikünk benne, hogy ő semmit halála órájáig a háznál való rendben el nem mulatott, se meg nem engedte, hogy ő érte valamit elmulassanak. Mindennap szokott órában felöltözött, ebédelt és lefeküdt. Noha alig volt el, de mégis úgy megtartotta a rendet, mint egészséges korában. Szeredán délután nagyobb gyengeségben esett, és csak mindenkor alult. Egynehányszor kérdeztem, hogy mint vagyon? csak azt felelte: „En jól vagyok, semmi fájdalmat nem érzek.“ Csőtörtökön, igen közel levén utolsó végéhez, elnehezédék és az urat magához vette nagy buzgósággal. Estve a lefekvésnek ideje lévén, kétfelől a karját tartották: de maga ment a hálóházában. A szavát már igen nehéz volt már megérteni. Tizenkét óra felé éjtszaka mindnyájan mellette voltunk. A pap kérte tőle, ha akarja-e felvenni az utolsó kenetet? Intette szegény, hogy akarja. Annak vége lévén, a pap szép intéseket és vigasztalásokat mondván neki, nem felelhetett reája, noha vettük észre, hogy eszin van — azt is láttuk, hogy az intéskor a szemeiből könyhullatások folynak. Végűre szegény ma három óra után reggel, az Istennek adván lelkét, elaluvék — mivel úgy holt meg, mint egy gyermek. Szüntelen reá néztünk, de mégis csak azon vettük észre általmenetelét, a midőn a szemei felnyitlak. Ő szegény árvaságra hagyva bennünket ezen az idegen földön. Itt irtóztató sív-sívás vagy közöttünk. Az Isten vigasztaljon meg minket.“

Barghentino, másképen *berghentino*, azonos a brigantinoval.

Brazzero (parascensus) egy, vagy kétárbocos parti jármű, latin vitorlával, olykor élvitorlával, sőt tatvitorlával. Dalmát jármű volt, hossza 10—16 méter volt.

Brigantino, alacsonyoldalú, háromárbocos hajó egy hajóhíddal.

Cocca, ritkábban használt hajófajta. Egy árbocos volt, magas orral, magas tattal és négyszögletes vitorlával. Dalmát hajófajta volt, melynek ábrázolása Szent Simon zárai ezüstkoporsóján is megtalálható.

Condura, azonos volt a gondolával.

Fusta, gyorsjárású kis evezős hajó volt, magas oldalakkal, melyet a kalózok is előszeretettel használtak. Verancsics szerint kétevezős volt.

Gálya (galea, galera). Általános megjedése a középkor nagyobb — főként — hadihajóinak. Hossza mintegy 40 méter, szélessége pedig mintegy hatodfél méter volt. Sekélyebb járású hajó volt, több (2—4) sor evezővel és latin vitorlával. Orra és tatja fedett volt, közepén 2—4 sor pad volt, minden padon a két-két evezőt 3—6 ember hajtotta.

Galeota (galedello) a kisebb gálya neve.

Gondola, dalmát néven condura, sekélyjárású evezős hajócska volt.

Ennek a sokféle hajófajtának a felhasználásáról bőven találunk adatokat.

Gálya szerepel legtöbbet a hajóhad történetében. A király gályáin kívül a legtöbb dalmát város gályáival szolgált.

Raguza a cattaroi harcokhoz 1361-ben négy és 1364-ben a kapitányok száma után itélve négy gályát küldött; a városnak később 1366-ban két, 1367-ben több, 1371-ben Cattaro ellen egy, 1372-ben ugyanott három, 1374-ben Apulia mellett egy, 1378-ban Velence ellen két, 2379-ben Cattaro előtt három, 1380-ban Apuliánál, Chioggianál két gályája volt fegyverben. Raguza gályái közül 1383-ban a kalózok ellen négy, 1401-ben Spalatonál kettő állott szolgálatban, 1402-ben a nápolyiak ellen négy, 1404-ben Cattaronál három, 1405-ben öt szolgált; a nápolyiak ellen 1409-ben négy gálya harcolt, 1416-ban Almissához két, 1436-ban a tarantói kalózok ellen négy, 1444-ben a törökök ellen Galipolihoz két, végül 1451-ben Vukcsics Stjepán ellen három raguzai gálya vonult ki.

Sebenico 1382-ben egy gályát állított ki.

Spalato 1366-ban és 1376-ban egy-egy fegyveres gályát küldött.

Trau 1381-ben egy, majd 1412-ben egy új és 1418-ban is egy gályát szerelt fel.

Zara 1366-ban egy, 1374-ben egy 174 emberes, 1382-ben egy és 1396-ban a török háborúban egy gályával szolgált.

Zengg 1381-ben szolgált gályával.

Megtörtént azonban az is, hogy több hajóállító együttesen szerelt fel gályát a király szolgálatára. 1389-ben pl. Scardona, Sebenico és Spalato együtt szerelt fel egy gályát. Megjegyzem, hogy ez az egyetlen adat *Scardona* szolgálatáról.

A dalmát részek hajóinak nevei is voltak és nevüket arról a szentről vették, akinek pártfogásába a hajót ajánlották. A hajóhadban szerepelt hajók közül egynek neve sem maradt ugyan fenn, azonban adataim szerint néhányat pl. S. Andreas, S. Maria, S. Nicolaus és S. Stephanus néven említettek a többi dalmát hajók között. A védszent szobrát a hajó orrán helyezték el.

A hajó felfegyverzésére az ágyut is használták. 1379 december 14-én Raguza kistanácsa arról tárgyalt, hogy De Menze Marinus hajójára a város fegyverei közül két ágyut is kölcsönöz. Azonban az ágyu ekkor még bizonytalanul működött, mivel pl. egy raguzai tanácsi rendelet szerint az ágyut csak az ellenség közelében volt szabad kilőni és ezért az ágyu tüze még a lövésbe sem gyakorolhatta be magát. 1380-ban a chioggiai csatában Raphainus de Caresinis szerint a genuai és „dalmát“ hajók ágyui minden találat nélkül dolgoztak, bár igen sok lövést adtak le. Az ágyu működésének ebben az időben tehát itt is csak erkölcsi hatása volt.

EGYHÁZKÖZSÉGI ÜGYEK

Istentiszteletek.

Vasárnap, április 7. Fekete vasárnap. Közelednek a Megváltó szenvedésének napjai, az Egyház szomorúsága fokozódik. Mai naptól kezdve lepel borítja az oltárok feszületét. Majd Nagypénteken meghasad a kárpit és könnyező szemek előtt újra megjelenik a bűneinkért keresztre feszített Krisztus véres alakja.

Reggel 7 órakor német szentmise szentbeszéddel. 8, 9 és 1/2 12 órakor csendes szentmisék. 10 órakor nagymise szentséggel.

Délután 2 órakor német keresztutáni ájtatosság.

Este 6 órakor magyar böjti szentbeszéd, utána ájtatosság.

Hétjón, április 8-án. Ünnepest szentmise II. Rákóczi Ferenc fejedelem halálának 200-ik évfordulója emlékére 9 órakor.

Szerda, április 10. R. Edelmayer Nándorért.

Temetések.

Vasárnap, március 31-én kísértük utolsó útjára **Rodaut Jánost**. 71 évet élt. Munkában eltöltött, hosszú példás élet után a szentségek erejétől

megtisztult lélekkel jelent meg Teremtője előtt. Mélyen sujtott család és nagy gyászoló közönség vette körül sírját a Dalárda tagjai, akik fájó szívvel bucsuztak tőle.

Ugyanaznap **Pály Antal** 13 éves fiú temetése. Fiatalon elmulását sok köny és bánat kísérte.

Az örök világosság fényeskedjék nekik.

Értesítések.

Adományok. A Jézus-szive templom építésére Tamássy Dezső 40 pengőt, Nickmann Ottó pedig 20 pengőt ajándékozott. A kegyes adományokat ezuton köszöni az Egyházközség.

A IV. katolikus kulturesztet pénteken, április 12-én rendezi az A. C. kulturális szakosztálya. Előadást dr. Matyasovszky Pál, kir. ítélőtáblai tanácsjegyző tart „Szentégi házasság, szerződéses házasság” címen. Szép, nívós műsor teszi változatosabbá az estét, amelyre mindenkit szeretettel várunk.

A nők lelkigyakorlatát jövő héten csütörtök, péntek, szombat, április 11. 12. 13. este 7-kor tartja P. Oslay Oszvald ferences atya Közös szentáldozás vasárnap, 14-én a 10 órai nagymisében. Asszonyok, édesanyók a lelkigyakorlatokon az Ur szőlő szivetekhez: szivőt-szivhez. Jöjjetek, hallgassatok.

lepet is. A döntés már legközelebb várható. Az új repülőteret állami hozzájárulással a székesfőváros építi meg.

Érdemes ipari munkások jutalmazása. A kereskedelmi miniszter a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara területén olyan ipari munkások közt, akik legalább 25 éve szolgálnak megszakítás nélkül egy munkaadónál, 50-ik évüket betöltötték és eddig még miniszteri elismerésben, vagy jutalomban nem részesültek, a kamara útján harminc darab 100 pengős jutalmat oszt szét. A kitüntetettek elismerő oklevelet is kapnak. A pályázat határideje 1935. május 15. A részletes pályázati feltevételek megkaphatók a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamarában. (Budapest, V. Szemere-utca 6.)

Halálozás. Makkoshetyei Hettyey Gyula okl. mérnök, a budafoki evangélikus egyház gondnoka és presbitere, a frontarcos szövetség titkára 54 éves korában hirtelen elhunyt. Pénteken délután temették el nagy részvétel mellett. Sírjánál a Frontarcos fősoport diszszázada bucsuzott tevékeny tagjától.

Weinhammer Antónia által a hegyen építendő templom javára rendezett hangverseny összesen 44950 pengő bevételt eredményezett. Kiadások összege 19750 P., maradt tehát a szent célra 252 P. Felülírtak: Dietzl Lajos, Törley Dezső 20—20 pengő, Gschwindt Edit, dr. Hockel Emil, Palos Lajosné, Záborszky Nándor 10—10 pengő, dr. Simonek István 8 pengő, François Cézár 7 pengő, Krisztics Mikos, Lessner és Glassner, dr. Semjén Béla 5—5 pengő, özv. Pfender Emilné, dr. Szirmay László, 4—4 pengő, Falkner Ferenc, Hock József, vitéz Siklosi Antalné, Ábel Antalné Stumeghy Imre 3—3 pengő, Fink F. Sándor, dr. Matyasovszky Pál, Fer-

wagner Lőrincz, Mattesz György, Stoy Nándor, Gmeling Antal, N. N., ifj. Poldermann Lajos, 2—2 pengő, Jancsovics Jenő, Oszkó József, Kálnay Margit, özv. Koller Lőrincné, Gebhart Mária, Parupka Magdus, Frenthoffer Kristóf, Greiner Sifánia, Schmidt János, Szabó Mária, Klein N., özv. Weinwurm Rezsóné, özv. Hubay Antalné, F. K., özv. Schmidt Pálné, Werl Lajos, Fleck László, 1—1 pengő, Kördörfer Lujza, Kery Imre, Horátics Gizella, özv. Zimmer Ágostonné, Rudolf Ferencné, Hegedüs Anna, özv. Stainstsits Antalné, Appel Jakab, özv. Andrich Nándorné, Tetau Ferenc, Biró Jakab, B. I., Rick Mátyásné, Rick Józsefné, Fleck Károlyné, Fassbinder Lőrincné, Lemich János 50—50 fillér, Heindl Guztávné 30 fillér, S. R. 20 fillér.

A Keresztény Ifjak Egyesületének Turista Szakosztálya f. hó 14-én társaskirándulást rendez Nagy-tétény, Törökbalint, Budaörs, Kamaraedő, Budafok utiránnyal Gyaloglás 5 óra. Utiköltség —34 fillér. Indulás reggel 8 órakor a várócsarnok megállótól. Turavezető Goda Gyula.

Az Emericana csütörtökön tartott ülésén Magosvári József levante tartott előadást a liberalizmus fejlődéséről és hatásáról, a magyar művelődésre és társadalomra. Az előadás nívós vita követte. 15-én 3/4 9 órakor konventülés a Kaszinó helységében.

A Budafoki Polgári Lövész Egyesület 1935 április 14-én délután 11 órakor a városháza tanácstermében tartja évi rendes közgyűlését. A tárgysorozaton a múlt évi beszámoló és jelentések, a költség-előirányzat és a lövészbizottság ez évi munkaterve szerepel.

Kamarai választások elhalasztása.

A múlt vasárnapra, március 24-ikére kitűzött kereskedelmi- és iparkamarai választásokat pénteken kiadott, de közismerté csak szombaton vált rendezéssel bizonytalan időre elhalasztották.

Az érdekképviseletek rossz néven vették a késői intézkedést, azt mondták, temérdek fáradságot és költséget meg lehetett volna takarítani, ha a kamarai választásokat is mindjárt a képviselőválasztások kifizésével egyidejűleg elhalasztják, mint az OTI választásokkal történt. Attól is tartanak, hogy míg az érdekképviseletek által politikai tekintetek nélkül összeállított listák most könnyen győztek volna, a később megtartandó választásokon a politika esetleg megbontja a polgárság egységét.

Mindezen aggodalmakat nem osztjuk, sőt azt hisszük, hogy éppen a képviselőválasztások előkészítése alatt lett volna nehéz, szinte lehetetlen a szavazókat a politika befolyásolásától mentesíteni és éppen az elhalasztással sikerült a kamarai választásoknak politikamentes, nyugodt megejtését biztosítani.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazok, kik felejtethetetlen drága férjem elhunytá alkalmával részvétüket kifejezték, ezuton fogadják hálás köszönetünket.

özv. Rodaut Jánosné és gyermekei

NAXOS

csiszoló cikkek
a legjobbak

BUDAFOKI GYÁRTMÁNY

Jó magyarság.

A Magyar Tudományos Akadémia Nyelvművelő Bizottsága az 1932-ben megindított nyelvvédő mozgalom terjesztése és megerősítése végett „Nyelvművelő füzetek” címen közérdekű és könnyen hozzáférhető tanulmányorozatot kiadását határozta el. A sorozatnak most jelent meg első két száma.

Szinnyei József Jó magyarság-a az első szám. A magyar nyelvtudomány nagy tiszteletben álló vezérének pompásan megírt összefoglalása sorra veszi a leinkább elterjedt nyelvi hibákat, mindenütt rámutatva a helyes használatra és a jó magyarság követelményeire.

Zolnai Gyulának Van-e szükség nyelvművelésünk irányítására? című tüzetes tanulmánya a sorozat második száma. A kiváló szerző a példák nagy tömegével bizonyítja, hogy a bántó idegenszerűségek terjeszkedése és az idegen szók kedvelése aggasztóan veszélyeztetni nyelvünk egészséges fejlődését, ezért szükség van a nyelvédelem minél sürgetőbb megszerzésére.

Hogy a közérdekű füzeteket mindenki megszerezhesse, az Akadémia az első szám árát 10, a másodikikét 20 fillérben állapította meg.

ÉPÍTŐANYAG-RAKTÁR

Mindennemű épületfa és építési anyag, fenyő, asztalos- és építő áru, valamint az összes asztalos- és szobrász keményfák állandóan raktáron

KASZÁS FERENC

FATELEPÉN

Budafokon, Irén-utcában

Telefon: 697—98.

TÜZIFA és SZÉN ELADÁS

◆ Kérjük a pontos címre ügyelni!

Felhívás!

Budapestre utazó olvasóinkhoz!

A budapesti Városi színházzal, Tisza Kálmán-tér, sikerült olyan megállapodást létesítenünk, hogy Budapestre utazó olvasóink lapunkban található szelvény alapján a Városi Színház pénztáránál 40%-os jegyár kedvezményben részesülnek. Az utalvány május hó 20-ig érvényes.

Az árumintavásár alatt Budapest legjobb műsorát láthatja a Városi Színházban a legolcsóbb helyárak mellett.

Utalvány,

melynek ellenében a Városi Színház pénztára a felmutatónak kettő darab 40%-os engedménnyel jegyet szolgáltat ki. Jelen utalvány csak a Városi Színház által rendezett rendes színi előadásokra érvényes.

HIREK

Vívóink a planson

Rasztovics Imre az európai hírű kadbajnok mint ismeretes, első helyen, bekerült a cremonai válogatottak közé. Emiatt a Hungária Gumiarügyi Közművelődési Egyesület nagytétényi kardvívóversenyén mint a bírálóbizottság elnöke, nem vehet részt. Maga helyett testvérbátyját, Rasztovics Tibor országos bajnokot küldi el, aki készséggel vállalta a tisztséget. A versenyen amint azt már megírtuk, a budafoki póstások küzdenek az elsőségért. A Hungária gumiarúakkal. A versenyzők először találkoznak egymással s így az eredményt előre megjósolni nem igen lehet. Az érdekesnek és izgalmasnak ígérkező versenyre vendégeket szívesen látnak. Belépődíj nincs. A verseny a nagytétényi Illés féle vendéglőben lesz, vasárnap d. u. 6. órakor. HEV villamos Budafok városháztérről indul 5 óra 25 perckor. Nagytétény Községháznál kell leszállni.

Albertfalvára kerül az új repülőter? A mátyásföldi repülőtér áthelyezése, illetve egy új modernül felszerelt repülőtér felállítása alig elődázható sürgős feladat. A mostani állomás nem megfelelő, abba pénzt sem az állam, sem a főváros nem hajlandó költeni, így aztán egészen szegényes szomorú állapotok uralkodnak ott. Hogy mást ne említsünk, a világrészeket átrepülő utasok (Holland-Indiai járat) csak úgy juthatnak Mátyásföldre meleg ételhez, ha termoszban hoznak magukkal. Az új repülőtérnek alkalmas területet most keresik. Bizottság járta végig az összes számításba vehető helyeket. Megtekintették a többek között Albertfalva határában a Lichtig-féle te-

SPORT

Mult vasárnapi mérkőzések.

Budafok—Nagyfőteny 4:0 (2:0). A bajnoki tabella első és utolsó helyezette találkozott vasárnap a BIK pályáján. A mérkőzés sorsa nem lehetett kétséges, előre lefutottnak volt tekinthető. Ennek dacára tekintélyes számu közönség gyűlt össze, hogy szemtanuja legyen az izgalom és meglepetés nélküli sima lefolyásának ígérkező meccsnek. Nagyfőtenyből is sokan rándultak át; dicséretre méltó, hogy a sorozatos kudarcok ellenére sem hagyják cserben csapatukat. A budafoki drukkerok szívesen fogadták a vendégszurkolókat, lent a pályán hasonló barátságos hangulat uralkodott, a játékosok vetekedtek egymással az udvariaskodásban. De már a nézőtér és a pálya egymás közti viszonya kevésbé volt ilyen békeséges és harmonikus, amint azt mindjárt látni fogjuk.

Budafok küzdelem nélkül, egészen primitív, gyatra játékkal érte el győzelmét, ellenfele nem kényszerítette erőfeszítésre. Nagyfőteny a vártnál is gyöngébb ellenállást fejtett ki, éppen azért, mert a félgözzel játszó Budafok ellen ennyi is elégségesnek mutatkozott. Így a két csapat kölcsönösen lefékezte egymást, ahelyett, hogy harcra tüzelte volna. Ebből lett a baj.

A hazai publikum két héttig nem látta a csapatot, felfokozott igényekkel lépett hát be a labdatér kapuján: szép, művészi futballt remélt a viszontlátás öröme. No és kíváncsi volt, hogy a játékosokat nem viselte-e meg a Ganz-pályán vívott csata. Persze, hogy nem elégitette ki az álmos, unott, valóságos rab-szolgamunka, amit látott. „Sie sind noch immer ganz hin.“ „Ugy látszik a héten tánc- és illemtanfolyamon vettek tréninget. A mult vasárnapi rossz lecke ellensúlyozására.“ „A csatárok, mielőtt a kapura lönek, hajlongva megkérlik Hajdukot: méltóztassál szíves lenni megengedni.“ „Bíró ur! A gól érvénytelen, nem nyújtották be előtte az ajánlásokat.“ „A pályafelkészítést ki kell egészíteni tizenegy fotójjal.“

Mikor aztán a csipős megjegyzések nem használtak és a várt jó sport helyett tovább folyt a komolytalan, lazáló játék, csalódottságukban a szurkolók egyre élesebb hangon tiltakoztak. „Mozogjatok, ne

szuszogjatok!“ „Ezek máma a szesztilalom helyett szusztilalmat tartanak.“ „És célfutball helyett félfutballt játszanak.“ „De akkor a fél beléptidíjat fizessék vissza!“

A győzelem ellenére elégedetlenül és paprikásan távoztak a nézők, csak az ujonc néző melléfogása állította helyre a kedélyek egyensúlyát és váltotta fel a bosszúságot hahotára. Mikor újságolták neki, hogy Budafőtenyben a Nemzeti 6:0-ra vezet a féldőben, naívan válaszolta: „Arról nem tudok, de azt hallottam, hogy Törökbalinton, már délben közel ezer szavazat előnye volt.“

Nemzeti—Budafőteny 15:0 (6:0). Nagy meglepetés, ami sok szóbeszédre adott okot: lefekvésről suttogott a fáma. Arról is tudni vélték egyesek, hogy ebben is a Szürketaxi keze játszott közre. Ha már neki nem sikerült, hát a Nemzeti utját kell egyengetni a gólarány feljavítására. A két csapat eddigi szereplése valóban nem ad magyarázatot a nagy gólarányu győzelemre, de azért nincs jogunk Budafőtenyről ilyen sportszerűtlenséget feltételezni. Inkább valószínű, hogy a csapat teljes összeroppanását a kiállítások és sérülések okozták.

Fer. Vasutas—BMTE 1:0 (1:0). Érthetetlen a budafoki csapat formájának rendszertelen ingadozása. Egyik héten a várakozáson felül jól szerepel, a másikon egy ifjusági csapat nivójára süllyed. A vasárnapi mérkőzést meg kellett volna nyernie, meg is nyerte volna, ha a csatársor teljesen csődöt nem mondott volna. Kár, mert a tabellán egyszerre három hellyel előbbre jutott volna.

GSE—BIK 7:0 (2:0). A Springer csoport vezető csapatával szemben respektábilis eredmény, de még messze van attól, amit a BIK-től jogosan vár Budafok közönsége. Annál szomorubb a fiatal garnitúra 12:0 arányu veresége a GSE-től.

Kelenvölgy—BSC 3:0. A kelenvölgyi csapat újabb szép győzelemmel erősítette pozícióját és növelte hiveinek táborát.

Jövő vasárnapi mérkőzések:

Millenáris—Budafok a BIK pályán. Összel igen nehéz küzdelem után győzött a budafoki csapat 5:2 (3:1) arányban. Az utolsó találkozás óta Budafok csapata tetemesen megerősödött. A Millenáris a legerősebb középcsapatok közé tartozik. Csatársora elsőrangú, a mostani bajnokságban majdnem annyi gólt rugott (51), mint a Nemzeti csatársora

Különálló ház kiadó

az Arpad-utca és Toldi Miklós-utca sarkán, mely áll; 2 szoba, konyha, előszoba és mellékhelyiségekből. Azonkívül az alagsorban egy szoba. Bővebbet: **Brüder, Budapest, Budafoki-ut 107. szám.**

(58) és hárommal többet, mint a Szürketaxi. Védelme jelenleg szintén nagyon erős. Budafokon nem lehet biztos dolgában, elejétől végig bele kell feküdni, ha hírnevéhez méltóan akar szerepelni. A közönség is kárpótlást vár a mult vasárnapi rokkant játékért. A Nemzeti gólaránya veszedelmesen megjavult, vigyázni kell tehát a csapatnak, hogy gólt ne kapjon. Reális körülmények közt 3—4 góllal a budafoki csapatnak kell, erős munka után győznie.

Erzsébet—Nagyfőteny. Szomszédunk valószínűleg megint pont nélkül, üres kézzel lesz kénytelen a pályáról távozni, de hálójá nem marad üres. Összel 2:0-ra győzött a pestszenterzsébeti csapat.

Váci Remény—Budafőteny. Ez a mérkőzés megmutatja, reális volt-e Budafőteny vasárnapi katasztrófális veresége.

Elektromos—BMTE. A budapesti csapat a tabella élén áll. Egyike a legjobb amatőr együtteseknek. Győzelme nem lehet kétséges. Ha a BMTE-nek megint rossz napja lesz, ugy sajnós esetleg súlyos vereségről leszünk kénytelenek legközelebb

beszámolni. Mivel azonban most megint a hullámhegy esedékes a csapat formájában, csak kis gólarányu vereségre számíthatunk. Összel 1:2-re kapott ki.

A budafoki kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság.

11690/1934. tk. sz.

Árverési hirdetmény-kivonat.

Grösser Antal végrehajthatónak Ritter Lőrinc (nős Buzás Rózával) végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a tkvi. hatóság végrehajtási árverést 49 P. — f. tőkekövetelés és járuléki behajtása végett a budafoki kir. járásbírósg területén lévő, Budafok városban fekvő s az ottani 4094. sz. tkvi. betétben A. + I. sor, 3726. hrsz. a. foglalt, 150 n. öf területű legelőre, melyen az adó- és értékbizonyítvány szerint telekkönyvileg fel nem tüntetett ház épült 3800 azaz Háromezernyolcszáz pengő kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1935. évi április hó 24. n. délelőtt 9 órakor a telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében (Városháza fsz. 5.) fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlan a kikiáltási ár felénél alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverési szándékozók kötelesek bántapénzzel a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kiküldötnél letenni vagy a bántapénznek előlegesen bírói letétbe helyezeséről kiállított letéti elismervényt a kiküldötnél átadni és az árverési feltételeket aláírni. (1881. LX. t. c. 147., 150., 170. §§; 1908. LX. t. c. 21. §.)

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígértet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bántapénzt az általa ígért ár ugyanannyi %-ig kiegészíteni.

Budafok, 1934. évi november hó 29. n.

Dr. Vörösmarty s. k. kir. jbiró.

IGYUK
Dreher-Haggenmacher
Első Magyar Részvény Serfözde rt.
Kiváló söreit.

Modern

csillárokat és asztali lámpákat

rádió készülékeket

mindennemű villamos

háztartási készüléket

bemutat és szállit a

BUDAFOKI VILLAMOSSÁGI RÉSZV. TÁRS.

BUDAFOK, APPONYI-ÚT 29.

Telefon: 699-24.

Kaliforniai pajzstetűtől mentes

Gyümölcsfát
Magastörzsű és bokorrózsát
Diszfát
Diszcserjét
Évelő virágot
Gyökerez szőlővesszőt stb.

bármilyen mennyiségben igen olcsón szállit

UNGHVÁRY JÓZSEF

faiskolója CEGLÉD.

Budapesti iroda VI., **Andrássy-ut 56.**

Oktató nagy árjegyzék ingyen.